

Utrecht 15 feb 2026

Betreft: Reactie Caring Farmers op het UPLG

Geachte gedeputeerden, UPLG commissie en andere beleidsmakers in Utrecht,

Als eerste willen wij u complementeren voor het doorzetten met het UPLG. Klimaatverandering, afnemende biodiversiteit, slechte waterkwaliteit en de groeiende kosten in de gezondheidszorg zijn allemaal nijpende problemen die vragen om actie. U laat als provincie zien, dat u deze problemen serieus neemt. Hartelijk dank daarvoor.

Stevig beleid voor de landbouw, industrie en verkeer vanuit de provincies is hoognodig om de natuur en de toekomstige voedselproductie te beschermen; dat staat voor Caring Farmers buiten kijf. U heeft een ambitieus plan neergelegd, en wij hopen dat u deze uit gaat voeren en willen u laten weten dat er boeren zijn die achter een snellere transitie staan omdat zij zich net als u ernstige zorgen maken over natuur, milieu, dierenwelzijn en klimaat.

Toch willen wij u enkele aandachtspunten meegeven!

Maak voedselbeleid concreet en steun de korte keten

Landbouw en voedsel gaan hand in hand. U spreekt veel over voedsel, korte ketens en stad en land relaties, maar u maakt dit niet concreet. Het is cruciaal dat boeren afzet vinden voor de duurzamere producten die zij zullen gaan produceren als we doorzetten met een duurzame landbouw.

- Hoe gaat u boeren helpen om gezonde producten beter af te zetten in de korte keten? Deze oproep sprak Caring Farmer Ron van Zandbrink in [tijdens Praten met Staten](#).
- Hoe zorgt u dat de verkoop van biologische producten gaat stijgen in de provincie? Naar 15% in 2030 en welke doelen stelt u voor de jaren erna?;
- Hoe zet u in op de eiwittransitie? Samen met de gehele Caring Movement (2500 Caring Doctors, 200 Caring Vets, 50 Caring Chefs, 200 Caring Dietitians en 400 Caring Farmers) denken we graag met u mee: kunnen we samen nadenken over een [Planeetaardig en Dierwaardig dieet](#) de standaard wordt in scholen, zorginstellingen, bijeenkomsten, events en overheidsinstellingen.
- Gaat u inzetten op een gezonde voedselomgeving, waarin mensen niet continue worden blootgesteld aan ongezonde reclames maar juist worden gewezen op duurzame en diervriendelijke producten?

Ondersteuning van koplopers

In Nederland worden biologische boeren en andere kleinschalige, duurzame of 'afwijkende' boeren minder ondersteund dan in andere Europese landen. Hoe wilt u hier verbetering in brengen?

- In deze rapporten leest u verschillende manieren hoe de overheid de transitie kan versnellen door koplopers beter te ondersteunen:
 - Lees hier het rapport [Iedere Boer Telt](#)
 - Lees hier het rapport over belemmeringen voor de [biologische landbouw](#)
 - Lees hier het rapport over belemmeringen die [agro-ecologische boeren ervaren](#).
- Een van de concrete oproepen op dit vlak deed caring farmer Ron van Zandbrink: help boeren met het verbreden van landbouwactiviteiten zodat gemengde kringloopbedrijven op een duurzame manier kunnen floreren en de burger kunnen betrekken.

Van 250 naar 500 meter bufferzones rondom Natura 2000-gebieden.

Het instellen van bufferzones is een zeer logische en effectieve maatregel om de natuur te beschermen en te herstellen. Deze bufferzones zijn bij uitstek een plek om de doorontwikkeling naar een toekomstbestendig landbouwsysteem te versnellen.

U zet in op 250 meter waarvoor hulde, dat is meer dan andere provincies. Maar de [Raad van State](#) heeft in het bestrijdingsmiddelendossier geoordeeld dat een bufferstrook van 250 meter onvoldoende is, omdat pesticiden zich verder verspreiden. Voor stikstof (NH₃) geldt dat nog veel meer. Wij raden dan ook aan om gelijk hoog in te zetten op zones van 500 meter. En in die zones te kiezen voor biologisch, biodynamische of vergelijkbare vormen van 'schone' landbouw) in de bufferzones.

De kringloopwijzer waarmee u rekt aan emissies, is geen geschikte rekenmethode voor de biologische landbouw. Deze gebruikt geen synthetische gewasbeschermingsmiddelen of kunstmest, heeft een gemiddeld van 3.000 uren weidegang en voldoet aan de emissienormen die u stelt. Er is geen extra ammoniaknorm nodig naast de biologische certificering. Wel kunt u natuurlijk bij deze boeren nog inzetten op verbetering: kruidenrijke graslanden, voederhagen, boomweides, dag en nacht weiden, kalfbijkoe, waterpeil verhoging etc.

Helderheid is voor boeren belangrijk: welke bedrijfsprofielen kunnen in de toekomst in bufferzones en welke zich moeten aanpassen, verkassen of zich laten uitkopen? In een [eerdere brief aan IPO hebben wij een classificatie gemaakt van welke bedrijven wel of niet gewenst zijn in bufferzones](#).

Langjarige steun voor boeren

Veel opgaven landen op het boerenerf. Het is daarom belangrijk dat we boeren ondersteunen en de risico's niet enkel bij hen liggen. Wij gaan ervanuit dat boeren die hun bedrijfsvoering moeten aanpassen of stoppen, hierbij worden geholpen en royaal en sociaal worden gecompenseerd. En niet met een eenmalige bijdrage, maar langjarig. Immers het duurt meerdere jaren om een ongezonde bodem weer gezond te krijgen, en meerdere jaren voordat een nieuwe haag voldoende bijdraagt aan plaagbestrijding, meerdere jaren voordat een veestapel is omgezet naar andere koeienrassen die om kunnen gaan met een verhoogd waterpeil en meerdere jaren voordat een agroforestry een verdienmodel oplevert.

Wij adviseren hierbij naar het [7-vinkjes project](#) van Urgenda, een programma om boeren in 10 jaar tijd mee te nemen naar een natuurinclusieve en toekomstbestendige bedrijfsvoering zoals in het scenario [Landinzicht](#). Ook buiten de bufferzones is dit een goed idee, bijvoorbeeld voor fruitteelaars die een grote opgave hebben om chemie te reduceren.

Dierenwelzijn

Wij zijn verheugd te lezen dat u dierenwelzijn niet vergeet, en de transitie naar een dierwaardige veehouderij wilt inzetten. We hopen dat u daarbij goed naar de belangrijkste natuurlijke gedragingen kijkt die dieren nodig hebben om positief welzijn te bereiken.

Voor koeien betekent dit verplichte weidegang: hoe meer koeien weiden (dus ook hoe meer (stier)kalveren weiden), hoe hoger het welzijn en hoe lager de emissies. Dierenwelzijn verhogen en emissies verlagen gaan dus hand in hand. Zeker als de koeien ook nog kruidenrijk grasland en voederhagen krijgen. Caring Farmers heeft veel kennis, en denkt graag ook mee in de transitie naar [gehoorde koeien](#), een [dierwaardige fokkerij](#) en [kalfjes bij de koe](#).

Voor kippen zijn scharrelen en stofbaden vereisten, en voor varkens wroeten en zoelen. Maar voor de niet grondgebonden veehouderij (vleeskalveren, varkens, kippen, konijnen) verwijst u naar technische oplossingen zoals luchtwassers. Echter dit is NIET dierwaardig, en betekent extra investeringen voor de boer. Ook vleeskalveren, varkens en kippen willen naar buiten.

Uit onze [maatschappelijke kosten en batenanalyse](#) voor de transitie naar een dierwaardige veehouderij volgens de 6 principes van de Raad van Dieraangelegenheden, blijkt dat de transitie duur is, maar dat we meer boeren een goede boterham kunnen laten verdienen met veel minder maar blijde dieren. Hier is vooral ook voedselbeleid dat leidt tot een dierwaardiger dieet belangrijk.

Met het netwerk [Kleinschalige Pluimveehouderij](#) en [Goedgehouden](#) helpen wij koploper boeren om beter gevonden te worden door de consument.

Mestverwerking

Complimenten dat u niet vol inzet op mestverwerking en [renure](#). Wij zijn met u eens dat we beter kunnen inzetten op vlinderbloemigen en gezonde mest die teruggaat naar het land en de bodem voedt.

Met vriendelijke groet,

namens 400 Caring Farmers,

Het bestuur van Stichting Caring Farmers